

[Knud Jespersen.]

og navnlig i den socialdemokratiske regering bør stille hensynet til mennesket og dets ret til et interessant, venligt arbejde til en anstændig løn først. Men det gør man næppe, fordi der ikke er noget i finansloven, der vil forhindre, at denne skamplet på over 100.000 arbejdsløse lynhurtigt bliver taget væk. Hvad burde man give forrang, de 5.000 mill. kr., der ligger i finansloven til militarismen, eller de mennesker, der går på kontrolstederne, de 3.000 mill. kr., man vil smide ud til kampfly sammen med andre NATO-lande, eller de mennesker, der frygter arbejdsløsheden? Var det ikke rimeligt at give forrang til en afrustningspolitik og simpelt hen aktivt gå ind i bevægelser for menneskelig tryghed og for at fremme den menneskelige omsorg? Af den grund er det, at vi har peget på det, vi synes, der har været årsagerne — ingen har dokumenteret, at det var midlerne til at løse nogen problemer — til problemerne fra jordspekulationen over fællesmarkedet til militarismen.

Vi har ingen illusioner med kapitalismen; alligevel synes vi, det er rimeligt, om det danske folk og navnlig dansk arbejderklasse netop nu diskuterer: hvordan bygger vi i fællesskab den samfundsforandrende kraft, der kan forhindre, at man bare lader sig dirigere af skygger, skygger fra fortidens regering, skygger fra fortidens storhed i kapitalismen, skygger fra fortids fordomme eller skygger af frygt for det, man tror, hr. Glistrup og andre måtte stå for. Hvordan skaber vi i fællesskab en sådan samfundsforandrende kraft, som virkelig kan tage dette lands skæbne i egne hænder, gøre det bedre, tryggere og lykkeligere simpelt hen ved at dele rigdommen på en ny måde.

Begyndelsen kan gøres nu, hvis man laver skillelinjen i dansk politik på en fornuftig måde, hvor socialdemokratiet, hvor den nuværende regering simpelt hen nægter at være en skygge af den forrige, hvor man fører sin egen politik og i al fald fastholder det princip, at man er ansvarlig over for arbejderklassen, og at man er ansvarlig i fællesskab med andre partier for, at vi ikke får en højredrejning, en yderligere højredrejning i dansk politik. Der kan føres virkelig arbejderpolitik. Denne opfattelse har vi, og selv om socialdemokratiet og vi har mange

modsætninger principielt, politisk, ideologisk, i det daglige, så har vi det fælles, at vi er vokset ud af den samme klasse, og vi burde også have det fælles, at vi forsvarer den samme classes interesser.

I den aktuelle situation bliver prøvestenen på den side af sagen, hvorvidt man vil virke i og uden for dette hus for at gøre højrekræfterne magtesløse og for at sikre, at venstrekræfterne og navnlig arbejderklassen kommer til at spille en meget større rolle.

Det er vigtigt, at man indser fortidens fejl og finder frem til metoder — vores eller andres — hvormed man kan ændre på magtforholdet i det danske samfund, og hvormed man kan få den skillelinje, at de, der producerer, de, der arbejder, de, der udgør flertallet, og som man oftest har taget fra, også skal have af denne finanslov. De skal ikke have nye byrder, de skal have nye muligheder, og de skal have nye betingelser for at føre en tilværelse, hvor de føler, at trygheden er noget, der kommer det samlede folketing ved, men hvor arbejderpartiernes ansvar ikke alene er stræben efter et nyt samfundssystem uden fattige og rige, men med rige og trygge, et socialistisk samfundssystem, men det fælles ansvar er, at man sikrer omsorgen i dagen allerede nu.

Robert Pedersen (S):

Der har været tre gennemgående træk i de taler, som vi har hørt fra fremskridtspartiets medlemmer her i dag, som trænger til en nærmere kommentar. Det ene blev først fremhævet af hr. Svend Andersen (Rosk. a.), der betegnede sit eget parti som et revolutionært parti, et fornyende parti, en ny bevægelse i Danmark, der ligesom bygger på helt andre tanker og filosofier og ideer end dem, de øvrige partier, som han lidet smagfuldt kalder gammelpartier, står for. Jeg må indrømme, jeg er taknemlig, fordi hr. Svend Andersen (Rosk. a.) nærmest betragter mit parti som et mumieparti; det er jeg meget glad for.

Der er intet nyt i fremskridtspartiets tankeverden, intet nyt. Længe før folk begyndte at formulere politiske ideer, groede egoismen godt, altid har der været folk, der levede og arbejdede ud fra devisen, at enhver er sin egen lykkes smed. Det er udmærket formuleret i den gamle Manchesterliberalisme, og det har været et gennemgå-